

**ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI PİYASA
GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ
TASLAĞI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının sorumluluğunda bulunan ürünlere ilişkin teknik düzenlemelerde veya 11/3/2021 tarihli ve 31420 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğinde belirtilen insan sağlığı ve güvenliği, tüketicilerin korunması, çevrenin korunması, kamu emniyetinin sağlanması ve diğer kamu yararının azami düzeyde korunmasını hedefleyen gereklilikleri yerine getiren uygun ve güvenli ürünlerin piyasaya arz edilmesi veya piyasada bulundurulmasını teminen piyasa gözetimi ve denetimi ile sonucunda alınacak önlemlerin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı sorumluluk alanında bulunan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esasları, alınacak önlemleri, denetim personelinin görev, yetki ve yükümlülükleri ile iktisadi işletmecilerin yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 90 ıncı maddesi ve 9/7/2021 tarihli ve 4269 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Aracı hizmet sağlayıcı: Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek veya tüzel kişiyi,
- b) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
- c) Bakan yardımcısı: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili bakan yardımcısını,
- ç) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dâhil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,
- d) Dağıtıcı: Ürünü tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,
- e) Denetim personeli: Piyasa gözetimi ve denetimi yapmak üzere denetim personel kimlik kartı almış Bakanlıkça görevlendirilen personel,
- f) Duyusal inceleme: Ürün herhangi bir test veya muayene işlemine tabi tutulmadan önce, denetim personelinin duyuları ve/veya basit ve yaygın olarak kullanımda olan ölçme veya kontrol araçları kullanılarak yapılacak fiziksel incelemeyi,
- g) Düzeltici önlem: Bir ürünün uygunsuzluğunu ortadan kaldırmak amacıyla, Bakanlığın talebi üzerine veya kendiliğinden iktisadi işletmecinin gerçekleştirdiği faaliyeti,
- ğ) Genel Müdürlük: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünü,
- h) Geri çağırma: Nihai kullanıcının elinde bulunan ürünün iktisadi işletmeciye geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlemi,

- ı) Gönüllü önlem: Bir yetkili kuruluşun talebi olmadan gerçekleştirilen düzeltici önlemi,
- i) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kurulumu, kullanımı, bakımı ve gözetimine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,
- j) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,
- k) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- l) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve hafta sonu tatil günleri hariç, diğer günleri,
- m) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- n) Kanun: 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununu,
- o) Nihai kullanıcı: Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak ya da sanayi veya mesleki faaliyeti için elinde bulunduran, Türkiye’de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişiyi,
- ö) Piyasaya arz: Ürünün piyasada ilk kez bulundurulmasını,
- p) Piyasada bulundurma: Piyasaya arz edilen ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanmasını,
- r) Piyasadan çekme: Tedarik zincirindeki ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbir,
- s) Piyasa gözetimi ve denetimi(PGD): Ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklerle uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan kamu yararını korumak amacıyla yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,
- ş) RAPEX: Gıda Dışı Güvenli Olmayan Ürünlere İlişkin AB Hızlı Uyarı Sistemini,
- t) Risk: Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimini,
- u) Risk Değerlendirme Komisyonu: Uygunsuz ürünlerin taşıdığı riskin derecesini belirlemek amacıyla Genel Müdürlükçe kurulan Komisyonu,
- ü) Risk taşıyan ürün: Ürünün kullanım amacı veya kullanım süresi ve uygulanabildiği durumlarda hizmete sunulması, kurulum ve bakım gereklilikleri de dâhil olmak üzere, ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürünü,
- v) Şahit numune: Test ve muayene yapılmasına ihtiyaç duyulan hallerde; test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna gönderilmek üzere alınan numuneye birlikte, numunenin zayi olması veya yargıya başvurulması halinde kullanılmak üzere alınan ve Genel Müdürlükçe muhafaza edilen numuneyi,
- y) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini ya da bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek ya da birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,
- z) Tutanak: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Tutanağını,
- aa) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

- bb) Uygunluk değerlendirmesi: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,
- cc) Uygunluk işareti: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren işaretini,
- çç) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,
- dd) Uzaktan İletişim Araçları: Mektup, katalog, telefon, faks, radyo, televizyon, elektronik posta mesajı, kısa mesaj, internet gibi fiziksel olarak karşı karşıya gelinmeksizin sözleşme kurulmasına imkân veren her türlü araç veya ortamı,
- ee) Ürün: Her türlü madde, müstahzar veya eşyayı,
- ff) Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanı (PGDVT): Bakanlığın PGD faaliyetlerine ilişkin her türlü bilgi, belge ve verilerin kaydına, elektronik ortamda saklanmasına, gerektiğinde veri girişi, veri çağırma, risk değerlendirmesi ve raporlama uygulamalarına imkân veren sistemi,
- gg) Yetkili kuruluş: Ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşunu,
- ğğ) Yetkili temsilci: İmalatçının Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yercine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) PGD; ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklere uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan insan sağlığı ve güvenliği, tüketicilerin korunması, çevrenin korunması, kamu emniyetinin sağlanması ve diğer kamu yararının azami düzeyde korunması amacıyla Bakanlık tarafından yürütölen faaliyetleri, denetimleri ve alınan tedbirleri kapsar.

(2) Teknik düzenlemelerin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirmesi genel ürün güvenliği mevzuatına göre yapılır.

(3) Denetimin ürünün piyasaya arzından nihai kullanıcıya ulaştığı aşamaya kadar yapılması esastır. Ancak, teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü koşullarda denetim, piyasaya arz koşullarıyla sınırlı kalmak üzere ithalat, ihracat, montaj, hizmete sunum veya bir mal ya da hizmet sağlanması sürecinde veya kullanım aşamasında da yapılabilir.

(4) Teknik düzenleme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığın sorumluluğunda olan ürünlerle ilgili PGD, aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Bakanlık, sorumlu olduğu ürünlere ilişkin PGD’yi, denetim personeli marifetiyle yürütür, gerekli önlemleri alır ve gerektiğinde idari yaptırımlar uygular.

b) Bakanlık sorumlu olduğu ürünlerin PGD’sini, yıllık denetim programının yanı sıra, re’sen veya ihbar ve şikâyet üzerine yapar.

c) Satış ve kiralama amacıyla yazılı basın, radyo, televizyon, internet ve benzeri iletişim araçlarında reklam ve ilanları yer alan ve satılan ürünler, piyasaya arz edilmiş kabul edilir.

ç) Ürüne ilişkin ihbar ve şikâyetler Bakanlığın internet sitesinde yer alan ihbar/şikâyet formları, ilgili hizmet birimlerine ait elektronik posta adresleri ile ilgili internet adresleri kullanılarak veya mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yazılı olarak yapılır. Bakanlığın ALO 170 ihbar/şikâyet hattından da ihbar ve şikâyetler yapılabilir.

d) Bakanlığa bildirilen bilgi, ihbar ve şikâyetler hakkında başvuru sahibine en geç otuz gün içinde bilgi verilir.

e) Denetim, ürünlerin bedelli veya bedelsiz olarak piyasaya arz edildiği, satıldığı ve dağıtıldığı her yerde, depo, işyeri, nakil araçları ve gerektiğinde üretim tesislerinde veya üretim ve hizmet aracı olarak kullanıldığı yer ve tesislerde, işlendikleri, ambalajlandıkları, montaj veya dolun yapıldıkları yerlerde yapılır.

f) Denetimler, asgari şartlarda denetim yapılan yerlerdeki çalışmaları engellemeyecek şekilde planlanır ve yapılır.

g) PGD, ürüne ait bilgi ve belgeleri ilgili mevzuat çerçevesinde incelemek, ürünü duysal incelemek, gerektiğinde numune almak veya yerinde muayene ve/veya test yapmak ve iktisadi işletmeciye ilgili mevzuat ve teknik düzenlemeler hakkında bilgilendirmek suretiyle gerçekleştirilebilir. Bu faaliyetlerin sırası, kapsamı ve içeriği ile gerektiğinde tümünün ya da ihtiyaca binaen bir kısmının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir.

ğ) PGD faaliyetleri sırasında ürünün uygunluk değerlendirme işlemlerinde yer almayan test, muayene veya belgelendirme kuruluşlarının imkânlarından yararlanılır. Uygunluk değerlendirmesini yapan kuruluş haricinde ürünün test ve muayenesini yapacak kuruluş yoksa denetim personelinin gözetim ve denetiminde, bu kuruluşta veya imalatçının laboratuvarında yahut bir başka imalatçının laboratuvarında ürünün test ve muayenesi yaptırılır. Ancak, test ve muayene sonucuna göre karar verme yetkisi Bakanlığa aittir.

h) Denetim sonunda üründe bir uygunsuzluk tespit edilmemesi, iktisadi işletmecinin Kanun kapsamındaki ürüne yönelik sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(5) Bakanlık, yapılan ihbar ve şikâyetler üzerine, kullanımına geçmiş ürünün, piyasada kendisini birebir temsil eden ürün bulunmaması durumunda, ürünün teknik dosyasını ve ilgili belgeleri denetlemek yoluyla, ürünün piyasaya arz edildiği zamanda teknik mevzuatına uygun olup olmadığını denetleyebilir.

Denetimin şekli

MADDE 6 – (1) PGD, durumun gereklerine göre, aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını kapsayacak şekilde yapılır:

a) Teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler ve/veya belgeler üzerinden inceleme.

b) İlgili bir teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen düzenlemeler çerçevesinde ürünün uygun olduğunu gösteren bilgi ve/veya belgeler üzerinden inceleme.

c) Duysal inceleme.

ç) Test ve muayene.

Numune alma, test ve muayene

MADDE 7 – (1) Denetim personeli, ürünün test ve muayenesini gerekli gördüğü takdirde, her türlü test ve muayeneyi yaptırmak üzere denetlenen üründen numune alır. Numune miktarı, ürünün yapısına ve özelliğine göre, test ve muayenelerin gerektirdiği ölçüyü aşmamak üzere, biri şahit numune olmak üzere üç takımı geçmeyecek miktarda iktisadi işletmeciden bedeli ödenmeden alınır.

(2) Numune alınması halinde, denetim esnasında tutanağın ilgili bölümü doldurulur. Numuneler özelliklerine göre mühürleri bozulmadan açılmayacak şekilde denetim personeli ile iktisadi işletmeci yahut çalışanlarıyla birlikte mühürlenir ve üzerlerine tutanak numarası, tarafların bilgilerini gösteren unvan ve imzalar ile ürünün markası, modeli, parti veya seri numarasını taşıyan etiket konulur.

(3) Alınan numunelerden bir takım, test ve muayene yapılması için Genel Müdürlükçe belirlenen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna gönderilir. İkinci takım, şahit numune olarak Genel Müdürlükçe muhafaza edilir. Üçüncü takım numune ile tutanağın bir nüshası iktisadi işletmeciye teslim edilir. Test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşu

tetikleri en kısa zamanda yapar, sonucunu bir raporla tespit eder ve bu raporu, Genel Müdürlüğe yazılı ve elektronik ortamda gönderir.

(4) Numune almanın mümkün olmadığı, taşınamayan ürünler için test ve muayene işlemleri, denetim personelinin gözetiminde, ürünün bulunduğu yerde, belirlenen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna iktisadi işletmecinin veya temsilcisinin katılımı ile yaptırılır. İktisadi işletmecinin veya temsilcisinin gelmemesi test ve muayene işlemlerinin gerçekleştirilmesine engel teşkil etmez.

(5) Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen ürünlere ilişkin numune alma işlemleriyle ilgili hükümler saklıdır.

Numune, test ve muayene ücreti

MADDE 8 – (1) Test ve muayene sonucunda, numunenin uygun çıkması durumunda;

a) Test ve muayene, nakliye, bindirme ve indirme ücreti Bakanlığa aittir.

b) Numunenin özelliğini kaybetmemesi durumunda, yapılan test sonucu iktisadi işletmeciye Genel Müdürlük tarafından bildirilir. Bildirim yazısında varsa şahit numunenin ve test/muayene işlemine tabi tutulan numunenin alınması gerektiği belirtilir. Bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde şahit numune dâhil alınmayan numuneler, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine intikal ettirilir. Bu durumda ilgili iktisadi işletmeci numune bedelini talep edemez.

c) Numunenin özelliğini kaybetmesi durumunda, Genel Müdürlük onayı ile numunenin bulunduğu test ve muayene kuruluşu tarafından “Numune Bertaraf Tutanağı” düzenlenerek numune bertaraf edilir veya ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda teslim edilmesi gereken tesislere intikal ettirilir ve numune bedeli talep edilmesi durumunda Bakanlık tarafından iktisadi işletmeciye ödenir.

(2) Test ve muayene sonucunda numunenin uygunsuz olduğunun veya risk taşıdığıının tespit edilmesi durumunda;

a) Numune, test ve muayene, nakliye, bindirme, indirme, bertaraf ücreti ve bunlara ilişkin diğer giderler imalatçı veya ithalatçıya aittir. Yapılan masraflar, ilgili imalatçı veya ithalatçıya genel hükümlere göre rücu edilir.

b) Bakanlık tarafından bedelsiz olarak test ve muayene hizmeti alınan durumlarda, uygun olmadığı tespit edilen numuneler için hizmet alım şartları kapsamında önceden belirlenen ve ilgili test ve muayene kuruluşu tarafından fatura edilen bedel, imalatçı veya ithalatçı tarafından doğrudan bu kuruluşa ödenir.

c) Testi yaptırılan numune, niteliğine göre uygun koşullarda ve uygun bir süreyle test kuruluşunda muhafaza edilir ve numunelerin teslim alınması için iktisadi işletmeciye bildirimde bulunulur. Bildirimi takiben bir ay içinde iktisadi işletmeci tarafından alınmayan numuneler, Genel Müdürlük tarafından tutanak düzenlenerek imha edilir veya ettirilir. İktisadi işletmecinin teslim aldığı uygunsuz numuneler, ilgili mevzuata uygun ve güvenli hale getirilmeden piyasaya arz edilemez.

ç) Uygunsuzluk nedeniyle uygulanacak idari yaptırım kararının kesinleşmesinden sonra şahit numuncye (c) bendindeki usule göre işlem yapılır.

Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen ürünlerin denetimi

MADDE 9 – (1) Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş ürünlerin denetiminde, Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında düzenlenen usul ve esaslar uygulanır.

RAPEX bildirimleri

MADDE 10 – (1) Bakanlık, RAPEX aracılığıyla uygun olmadığı ve ülke piyasasına arz edildiği tespit edilen ürünler hakkında, denetim süreci içerisinde test ve muayene işlemi yapmadan RAPEX sistem bildiriminde yer alan risk tipi göz önüne alınarak iktisadi işletmeciden savunma talep edebilir. Savunma talep yazısında ürüne ilişkin bilgi ve belgeler de talep edilebilir.

(2) İktisadi işletmeciden alınan savunma ve/veya bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda tespit edilen uygunsuzluklarla orantılı olarak önlemleri uygulaması iktisadi işletmeciden talep edilebilir.

(3) İktisadi işletmeci tarafından sunulan savunma ile bilgi ve belgelerin değerlendirme yapılabilmesi için yeterli bulunmaması durumunda test ve muayene işlemleri de dâhil olmak üzere ürüne ilişkin piyasa gözetimi ve denetim faaliyeti başlatılır.

Ürünlerin izlenebilirliği

MADDE 11 – (1) İktisadi işletmeciler, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticaret unvanı veya markası ve irtibat bilgileri ile ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutar, ürünü piyasaya arz ettikleri veya piyasada bulundurmaya başladıkları tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve Bakanlığın talebi halinde Bakanlığa sunarlar.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında düzeltici önlemlerin alınması gerektiğinde kullanılmak üzere, iktisadi işletmeciler, parti, seri veya lot bazında ürünün dağıtımını yaptığı dağıtıcıları ve dağıtımını yapılan ürün miktarlarını içeren kayıt oluşturur ve Bakanlığın talebi halinde bu kayıtları sunar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygunsuzluk Halinde Alınacak Önlemler ve Uygulanacak Yaptırımlar

Risk Değerlendirme Komisyonu

MADDE 12 – (1) Uygunsuz ürünlerin taşıdığı riskin derecesini belirlemek amacıyla Genel Müdürlükçe Risk Değerlendirme Komisyonu oluşturulur. Komisyonun oluşumu ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) Genel Müdürlükçe ihtiyaç duyulması durumunda denetimi gerçekleştiren denetim personeli, üye sıfatı ile Komisyona katılım sağlayabilir. Bakanlığın diğer birimlerinde veya test ve muayene kuruluşunda görevli personel ise üye sıfatını taşımaksızın bilgisine ve görüşüne başvurulmak üzere Komisyon toplantısına davet edilebilir.

(3) Bakanlık, yaptığı denetimler veya aldığı bilgi, ihbar veya şikâyetler neticesinde bir ürünün risk taşıdığına dair yeterli gerekçe bulunduğu kanaat getirirse, risk değerlendirmesi yapar.

(4) Ürüne ilişkin uygunluk işareti veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosya, etiket ve talimatların bulunmaması, eksik veya yetersiz olması veya yanlış kullanılması halinde risk değerlendirmesi yapmak için yeterli gerekçenin bulunduğu varsayılabilir.

(5) Genel Müdürlüğe bildirilen uygunsuzluklara ilişkin ön değerlendirme işlemi Genel Müdürlük bünyesindeki ilgili teknik daire tarafından yapılır. Ön değerlendirme işlemi sonucunda;

a) Genel Müdürlük bünyesindeki ilgili teknik daire uygunsuzlukların şekli uygunsuzluk oluşturduğu kanaatinde ise 14 üncü madde hükümlerinin uygulanmasına karar verir.

b) Genel Müdürlük bünyesindeki ilgili teknik daire uygunsuzlukların risk taşıyan uygunsuzluk oluşturduğu kanaatinde ise değerlendirmesi ile birlikte ilgili bilgi ve belgeleri Risk Değerlendirme Komisyonuna sunar.

(6) Risk Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan değerlendirme neticesinde;

a) Üründeki uygunsuzlukların şekli uygunsuzluk oluşturduğu tespit edilirse, 14 üncü madde hükümleri uygulanır.

b) Üründeki uygunsuzlukların risk taşıyan uygunsuzluk oluşturduğu tespit edilirse, 15 inci madde hükümleri uygulanır.

Risk değerlendirmesi

MADDE 13 – (1) Ürüne ilişkin aşağıdaki uygunsuzlukların tespit edilmesi halinde Bakanlık, 12 nci maddede belirtilen risk değerlendirmesini yapmak için yeterli gerekçenin bulunduğu varsayabilir.

a) Ürüne ilişkin uygunluk işareti veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosya, etiket, talimat ve ilgili dokümanların bulunmaması, eksik veya yetersiz olması veya yanlış kullanılması.

b) Ürünün mevzuatın gerektirdiği model, parti ve seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde üründe yer almaması, ürünün boyut veya doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almaması.

c) Mevzuatın gerektirdiği hallerde imalatçı veya ithalatçının isminin, kayıtlı ticaret unvanının veya markasının ve kendisine ulaşılabilecek açık adresin ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtilmemesi.

ç) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı nihai kullanıcılar için gerekli bilgiler, montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmaması.

d) Ürünün teknik düzenlemesinde düzenlenen herhangi bir idari şartın yerine getirilmemesi.

Şekli uygunsuzluk

MADDE 14 – (1) Aşağıda sayılanlarla sınırlı olmamak üzere insan sağlığı ve güvenliğini, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunmayan uygunsuzluklar şekli uygunsuzluk olarak kabul edilir:

a) Ürüne ilişkin uygunluk işareti veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosya, etiket, talimat ve ilgili dokümanların bulunmaması, eksik veya yetersiz olması veya yanlış kullanılması.

b) Ürüne ilişkin mevzuatın gerektirdiği model, parti ve seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgilerin kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde üründe yer almaması, ürünün boyut veya doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almaması.

c) Mevzuatın gerektirdiği hallerde imalatçı veya ithalatçının isminin, kayıtlı ticari unvanının veya markasının ve kendisine ulaşılabilecek açık adresinin ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtilmemesi.

(2) Şekli uygunsuzluk tespit edilen ürünler için;

a) Birinci fıkrada belirtilen uygunsuzlukların giderilmesi amacıyla, tutanağın ilgili bölümü doldurulur ve savunma yapılabilmesi ve düzeltici faaliyet planını sunabilmesi için iktisadi işletmeciye on iş günü süre verilir. Bu süreçte başvuru yapmayan iktisadi işletmecinin düzeltme faaliyetinde bulunmayacağı kabul edilir.

b) (a) bendi uyarınca, ürünün uygunsuzluğunu gidermek için düzeltici faaliyet planı sunmayan veya düzeltici faaliyet planı sunan ancak verilen süre sonunda uygunsuzluğu gidermeyen iktisadi işletmeciye Bakanlık tarafından Kanununun 16 ncı maddesinde düzenlenen önlemlerden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet edilerek uygulanır.

c) İktisadi işletmeci tarafından sunulan düzeltici faaliyet planı, gerektiğinde değişiklik yapılarak Genel Müdürlük tarafından onaylanır ve iktisadi işletmeciye tebliğ edildiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere şekli uygunsuzluğun niteliği, ürünün özelliği ve piyasadaki yaygınlığı değerlendirilerek altı ayı geçmemek üzere düzeltme süresi verilir.

ç) Denetim sonucunda şekli uygunsuzluğun giderilmesi için süre verilmiş olan bir ürüne aynı uygunsuzluk için tekrar süre verilmez. Ancak verilen süre sonunda uygunsuzluğun mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle giderilemediğinin kanıtlanması halinde altı ayı geçmemek üzere süre verilir.

d) Şekli uygunsuzluk nedeniyle verilen sürelerin takibi ile düzeltme faaliyetinin gereklerinin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü Genel Müdürlük tarafından yapılır.

Düzeltilme işlemleri sonucunda uygun hale getirildiği kanıtlanan ürünler tekrar piyasaya arz edilebilir.

Risk taşıyan uygunsuzluk

MADDE 15 – (1) Ürünün, insan sağlığı ve güvenliği, tüketicilerin korunması, çevre, kamu güvenliği ve diğer kamu yararları açısından makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde risk teşkil ettiğine dair şüphe bulunması halinde tutanağın ilgili bölümü doldurulur ve test veya muayeneye başvurulur.

(2) Risk değerlendirmesi neticesinde ürünün risk teşkil ettiğinin tespit edilmesi durumunda Genel Müdürlük imalatçıdan veya ithalatçıdan riskin büyüklüğü ile orantılı olarak riski ortadan kaldırmak amacıyla uygun önlemleri almasını talep eder.

(3) İmalatçı veya ithalatçı ikinci fıkrada düzenlenen talebin kendisine tebliğ edilmesinden itibaren on iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe başvurur. Başvuruda asgari olarak aşağıdaki bilgilerin yer alması zorunludur:

a) Ürünü tanıttak marka, model, tip, parti veya seri numarası, ürünü net şekilde tanıtan diğer ayırt edici özellikler ve önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tanımı.

b) Riskin giderilmesi amacı ile hangi önlemlerin uygulanacağı.

c) Dağıtıcılarının bulunması durumunda (b) bendinde düzenlenen önlemlerden haberdar edilme yöntemleri ve önlemlerin dağıtıcılarda bulunan ürünlerde nasıl uygulanacağı.

ç) Risk altındaki kişilerin riskler hakkında uyarılması amacı ile yapılacak duyuru yöntemi.

d) Risk altındaki kişilerin tamamına ulaşılabilmesi gerekçesi ile bu kişiler doğrudan bilgilendirilecek ise risk altındaki kişilerin tamamına ulaşılabilmesini gösteren bilgi ve belgeler.

e) Ürünün taşıdığı riski ortadan kaldırmak amacıyla yapılacak düzeltici önlemleri.

f) Üründe (e) bendi kapsamında düzeltme yapılmayacak ise ürünlerin uygun koşullarda imhası veya ilgili mevzuatı gereği bertaraf edilmesi ya da işlevsiz hale getirilme yöntemi.

(4) Genel Müdürlük yapılan başvuruyu gerektiğinde değişiklik yaparak onaylar ve tebliğ edildiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere önlemlerin uygulanması için altı ayı geçmemek üzere süre verir. Önlemlerin uygulanması için ek süre verilmez. Ancak, üçüncü fıkranın (e) ve (f) bentleri kapsamında yapılacak işlemlerin imalatçı veya ithalatçının kusuruna dayanmayan ve/veya mücbir sebeplerle giderilemediğinin tespiti halinde altı ayı geçmemek üzere ilave ek süre verilebilir.

(5) Genel Müdürlük düzeltme işlemlerini yerinde izleyebilir ve düzeltme işlemleri esnasında gözlemci bulundurabilir, ihtiyaç duyulması durumunda düzeltmeye tabi tutulan ürünün tarafsız, test ve muayene işlemlerini yapabilme yeterliliğine sahip bir test veya muayene kuruluşu tarafından test ve muayene yapılmasını isteyebilir. Düzeltme faaliyeti süresi boyunca, Genel Müdürlük tarafından, ürünler veya temsil ettiği ürünler üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda gerekli düzeltme faaliyetinin tamamlandığına karar verilmeyen ürünler piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz.

(6) İmalatçının veya ithalatçının ikinci fıkrada düzenlenen talebin kendisine tebliğ edilmesinden itibaren on iş günü içerisinde başvurmaması veya başvurunun uygun bulunmaması ya da önlemlerin uygulanmasının eksik veya yetersiz bulunması durumunda Bakanlık, Kanununun 16 ncı maddesinde düzenlenen önlemlerden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek alır.

(7) Ürünün ciddi risk taşıdığı haller dışında altıncı fıkrada düzenlenen önlem kararı alınmadan önce imalatçı veya ithalatçı savunma yapabilmesi için tebligatla bilgilendirilir. İmalatçı veya ithalatçı tebligatın kendisine ulaşmasından itibaren on iş günü içerisinde savunma hakkını kullanır ve yazılı olarak cevap verir. Ürünün ciddi risk taşıması nedeni ile savunma hakkı verilmeden bir karar alınması halinde savunma yapılma fırsatı sonradan tanınır. Sunulan bilgi ve belgeler kapsamında önlem kararı gözden geçirilir.

(8) Bakanlık, ciddi risk taşıyan ürünlerde Kanununun 16 ncı maddesinde düzenlenen önlemlerden uygun ve gerekli olanları, imalatçıdan veya ithalatçıdan riski ortadan kaldırmak amacıyla gerekli önlemleri almasını talep etmeksizin, doğrudan alır.

(9) Genel Müdürlük önlemlerin yerine getirilmesini sağlar, önlemlerin yerine getirilmediğini kontrol eder.

(10) Üründeki risklerin giderilemediği veya giderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, riskli olduğu tespit edilen ürünler, ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınarak imalatçı veya ithalatçının belirleyeceği yerde ve yöntemle Genel Müdürlük denetim personelinin gözetiminde veya Genel Müdürlüğün önceden onay verdiği şekilde bertaraf edilir. Bertaraf işleminin Genel Müdürlük denetim personeli gözetiminde yapıldığı durumda Genel Müdürlükçe, bertaraf edilen ürün miktarını, ürünün ne şekilde bertaraf edildiğini, bertaraf yerini, tarihini ve tarafların yetkililerinin ad ve soyadlarını içeren ürün bertaraf tutanağı düzenlenir.

(11) Önlemleri belirlenen şekil ve sürede yerine getirmeyen imalatçı veya ithalatçı, önlemlerin Bakanlık tarafından yerine getirilmesi amacıyla yapılacak masrafları karşılar. Masraflar genel hükümlere göre rücu edilir. Ürünün bertaraf edilmesinin gerektiği durumda, iktisadi işletmeci ürünün hurda bedeline ilişkin herhangi bir bedel talep edemez.

Önlemlerin duyurulması

MADDE 16 – (1) Risk taşıyan uygunsuz ürünlerle ilgili olarak kendiliğinden veya Bakanlığın talebi üzerine önlemleri alan iktisadi işletmeci, bu önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgileri etkili olacak şekilde duyurur. Duyuru, aşağıdaki yöntemlerden biri veya birkaçı ile yapılır:

a) Risk altındaki kişilerin tamamına ulaşılabildiğinde bu kişilerin doğrudan bilgilendirilmesi yoluyla.

b) İktisadi işletmecinin internet sitesinin bulunması durumunda en az altı ay süreyle internet sitesinin ana sayfasında kolaylıkla görülebilecek bir şekilde duyurulması yoluyla.

c) İktisadi işletmecinin internet sitesinin bulunmaması durumunda ulusal düzeyde yayın yapan bir televizyon kanalında 07.00-22.00 saatleri arasında 30 saniyeden az olmamak üzere yazılı ve sesli şekilde yayınlanması veya ulusal düzeyde dağıtımı yapılan bir gazetede, sayfanın dörtte birinde, Basın İlan Kurumu aracılığıyla bir gün ilan edilmesi yoluyla.

(2) Duyuru, asgari aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Ürünü tanıttak marka, model veya cins ismi, seri numarası, ürünü net şekilde tanıtan diğer ayırt edici özellikler.

b) Mümkün ise ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri.

c) Alınan önlem.

ç) Önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tanımı.

d) Sorumlu iktisadi işletmecinin isim, adres ve diğer iletişim bilgileri.

e) Riskten sakınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler.

f) Ürünün iade edileceği yerler veya üründeki sorunun giderilmesini teminen gönderilebileceği adresler hakkında bilgi.

(3) Genel Müdürlük, üründen tespit edilen riskin derecesine göre duyurunun şekli, zamanı, süresi ve duyurunun yapılacağı televizyon ve gazetelere ilişkin ek hususlar belirleyebilir. Genel Müdürlük duyuruyu veya duyuru şeklini uygun bulmaz ya da yetersiz görürse, duyurunun daha uygun bir şekilde ve yöntemlerle tekrar edilmesini talep edebilir.

(4) Genel Müdürlük, risk altındaki tüketicilere duyurulması amacıyla risk taşıyan uygunsuz ürünlere ilişkin bilgileri uygun görülen mecralarda en az altı ay yayımlar.

(5) Dağıtıcılar, iktisadi işletmecinin ürüne ilişkin riskler ve önlemler hakkında kendilerine bildirdiği bilgileri, varsa tedarik zincirindeki bir sonraki dağıtıcıya iletmek ve birinci fıkrada belirtilen duyuruyu müşterilerinin kolaylıkla görebileceği veya ulaşabileceği yerlere koymak zorundadır.

Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması

MADDE 17 – (1) Genel Müdürlük, bir ürünün ciddi risk taşıdığına dair güçlü emarelerin bulunması halinde, ürünün kontrolü yapıncaya kadar piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararını alır ve bu kararı iktisadi işletmeciye derhal tebliğ eder. Üründen kaynaklanabilecek muhtemel risklerin önlenmesi amacıyla iktisadi işletmeci, dağıtıcıları durumdan haberdar eder ve risk altındaki grupların bilgilendirilmesini sağlar.

(2) Genel Müdürlük, iktisadi işletmeciye birinci fıkradaki önlemleri almasını tebliğ etmesini müteakip ivedi olarak kontrollere başlar.

(3) İktisadi işletmeci Genel Müdürlüğün talebi üzerine;

a) İlgili teknik düzenleme kapsamında, iktisadi işletmeci tarafından ürünün uygunluk değerlendirilmesinin yapılması amacıyla bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna başvurulduğu durumlarda, bu kuruluşlara sunulan belgelerin kopyalarını,

b) Üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini,

c) Tasarım ve üretime ilişkin detaylı bilgileri,

ç) Genel Müdürlükçe gerekli görülecek diğer bilgi ve belgeleri, iletir.

(4) Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici durdurulma süresi, ürünün test edilebilmesi veya gerekli değerlendirmeler ve kontroller için ihtiyaç duyulacak zaman süresince geçici olarak durdurulması veya üçüncü fıkrada belirtilen bilgilerin sunulması için teknik gerekçelerle daha fazla bir süreye ihtiyaç duyulmaması halinde dört günden fazla olamaz.

(5) Kontrol sonucunda güvenli olduğu anlaşılan ürünler hakkındaki geçici durdurma kararı kendiliğinden kalkar. Kontrol sonucunda güvenli olmadığı anlaşılan ürünler hakkında 15 inci madde hükümleri uygulanır.

Gönüllü önlem faaliyeti

MADDE 18 – (1) İmalatçı veya ithalatçı piyasaya arz ettiği, piyasada bulundurduğu veya hizmete sunduğu uygun olmayan ve hakkında denetim süreci başlatılmamış ürünlere yönelik olarak gönüllü önlem faaliyetinde bulunabilir.

(2) Gönüllü önlem faaliyeti, uygunsuzluğun giderilmesi ve riskin ortadan kaldırılması için ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadaki çekilmesi, geri çağırılması, dağıtıcıların bu önlemden haberdar olmaları, ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması da dahil olmak üzere gerekli tedbirlerin tamamını kapsar.

(3) Gönüllü önlem faaliyetinde bulunacak imalatçı veya ithalatçı, bu faaliyete dair tüm bilgi ve belgeler ile birlikte faaliyeti tamamlamak için ihtiyaç duyduğu süreyi de belirterek Genel Müdürlüğe başvurur.

(4) Genel Müdürlük gönüllü önlem faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için imalatçı veya ithalatçının talebi, ürünün özelliği ve piyasa yaygınlığı durumunu değerlendirerek altı ayı geçmemek üzere süre verir. Başvuruya ilişkin bilgi ve belgelerin eksik veya hatalı olması durumunda eksikliklerin giderilmesi için bildirimde bulunur.

(5) Gönüllü önlem faaliyetlerinin Genel Müdürlük tarafından tanınan sürede imalatçı veya ithalatçının kusuruna dayanmayan sebeplerle tamamlanamaması halinde her seferinde altı ayı geçmemek şartı ile üç yıla kadar ilave süre verilip verilmeyeceği, Genel Müdürlük tarafından değerlendirilerek karar verilir.

(6) Genel Müdürlük gerekli gördüğü takdirde, gönüllü önleme tabi tutulan ürünün tarafsız, test ve muayene işlemlerini yapabileceği yeterliliğine sahip bir test veya muayene kuruluşu tarafından test ve muayenesini isteyebilir.

(7) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında uygunsuzluğu giderilen ürünler, Genel Müdürlük değerlendirmesine sunulmadan piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz ve hizmete sunulamaz.

(8) Gönüllü önlem faaliyetine konu ürünlere ilişkin bilgiler gönüllü önleme tabi ürünlerin tamamı düzeltilinceye veya bertaraf edilinceye kadar Bakanlık internet sayfasında ilan edilir.

(9) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında yükümlülüklerini yerine getiren ve uygunsuzluğu tamamen gideren imalatçı veya ithalatçı için Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

(10) Duyurulara ve bilgilendirmelere ilişkin tüm yükümlülüklerini yerine getirmiş ve bu kapsamda iktisadi işletmeci veya son kullanıcı tarafından kendisine iade edilen ya da bildirilen tüm ürünlerdeki uygunsuzlukları gideren imalatçı veya ithalatçının uygunsuzlukları tamamen giderdiği kabul edilir.

(11) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında yükümlülüklerini yerine getirmeyen imalatçı veya ithalatçı hakkında Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanır.

(12) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında kendisine bildirim yapılan gerçek veya tüzel kişiler, gönüllü önlem faaliyetinin gerektirdiği yükümlülükleri yerine getirmekle sorumludur.

Ürünün geri çağırılması

MADDE 19 – (1) Alınan diğer önlemlerin riskin ortadan kaldırılmasında yetersiz kalması durumunda iktisadi işletmeci, kendiliğinden veya Bakanlığın talebi üzerine ürünü geri çağırır.

(2) İktisadi işletmeci geri çağırma önlemini, 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilenlere aşağıdaki bilgileri de ekleyerek duyurur:

a) Ürünün teslim alınacağı veya onarılacağı adres ve irtibat noktaları.

b) Nihai kullanıcıya sunulan teklif ve seçenekler.

(3) İktisadi işletmeci ürünü teslim eden nihai kullanıcıya aşağıdaki seçeneklerden en az birini sunar:

a) Ürünün geri çağırılmasına yol açan sorunun giderilmesi.

b) Ürünün teslim tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi.

c) Ürünün, teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eş değer bir ürünle değiştirilmesi.

(4) Ürünün geri çağırılmasıyla ilgili tüm masraflar ürünü geri çağırarak iktisadi işletmeci tarafından üstlenilir. İktisadi işletmeci, nihai kullanıcıya ek bir maliyet yüklemeyen nihai kullanıcının ürünü zamanında ve kolaylıkla teslim edebilmesi için gerekli koşulları sağlamak zorundadır.

İmalatçının yükümlülüklerinin diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 20 – (1) İthalatçılar ile dağıtıcılardan aşağıdaki durumdakiler imalatçı sayılırlar:

a) Ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz eden veya piyasada bulunduran.

b) Ürünü teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştiren.

(2) Ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, yapılan bildirim kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde imalatçı, yetkili temsilci veya ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, imalatçı olarak kabul edilir.

İş birliği

MADDE 21 – (1) İktisadi işletmeciler piyasada bulundurdukları ürünlerin taşıdığı risklerin azaltılması veya ortadan kaldırılması amacıyla yürüttükleri faaliyetlerinde, Bakanlıkla iş birliği yapar.

(2) Aracı hizmet sağlayıcılar, kendi hizmetleri aracılığıyla elektronik ortamda piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulan bir ürünün taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması veya

bu mümkün değil ise azaltılması amacıyla yürütülen bir işlemin kolaylaştırılması için Bakanlıkta iş birliği yapar

Tutanak ve kayıtlar

MADDE 22 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında düzenlenecek tutanağın şekil ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) Genel Müdürlük, denetim faaliyetlerine ilişkin her türlü bilgi ve belgelerin PGDVT'ye aktarılmasını sağlar.

(3) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında kullanılan tutanaklar, elektronik ortamda hazırlanıp elektronik imza ile imzalanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetimle Görevli Personelin Eğitimi, Görevlendirilmesi, Görev, Yetki ve Yükümlülükleri ile Genel Müdürlüğün Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

Denetim personelinin eğitimi

MADDE 23 – (1) Denetim personelinin eğitimi, Bakanlığın ihtiyaç durumu, personelin eğitim durumu, denetimde uzmanlaşma ve benzeri hususlar dikkate alınmak suretiyle Bakanlık tarafından uygun görülen zamanlarda yapılır.

(2) Denetim personeli eğitimini tamamlayanlara verilecek olan denetim personeli kimlik kartı Genel Müdürlük tarafından hazırlanır.

(3) Denetim personelinin eğitim konuları ve eğitimine ilişkin hususlar, denetim personelinin görevlendirilmesi ve performansının değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

Denetim personeli eğitimine katılacaklarda aranacak şartlar

MADDE 24 – (1) Denetim personeli eğitimine katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almamış olmak.
b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 247 ila 266 ncı maddelerinde düzenlenen suçlar ilc 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan hüküm giymemiş olmak.

c) En az 4 yıllık fakülte/yüksek okul mezunu olmak,

ç) Çalışma uzmanı/uzman yardımcısı olarak veya sağlık ve teknik hizmetleri sınıfında Bakanlıkta en az 2 yıl veya Genel Müdürlüğün ilgili teknik dairesinde en az 1 yıl çalışmış olmak.

(2) Daha önce herhangi bir kamu kuruluşunun piyasa gözetimi ve denetimi biriminde denetim personeli olarak çalışmış Bakanlık personeline kişisel koruyucu donanımlarla ilgili uyum eğitimi verildikten sonra denetim elemanı kimlik belgesi düzenlenebilir.

(3) Kadrosu başka bir kurumda olan ve Bakanlıkta geçici görevli olarak görev yapmakta olan personel ile denetim personeli görevini yerine getirmesine engel nitelikte bir sağlık sorunu taşıyanlar denetim personeli eğitimine katılamazlar.

(4) Denetim personeli eğitimine katılma şartlarını taşımadığı sonradan anlaşılınlar ile bu şartları kaybedenlerin kimlikleri iptal edilir ve denetimde görevlendirilmez.

Denetim personelinin görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 25 – (1) Denetim personelinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Öncelikli olarak ilgili mevzuat hükümleri uyarınca görev alanına giren konularda PGD yapmak.

b) Gerekli tutanak ve raporları hazırlamak, her denetim işlemi için denetim sürecinin başından sonuna kadar gerekli tüm bilgi ve belgelerin düzenli bir şekilde dosyalanmasını ve muhafazasını sağlamak.

c) Denetimin başlangıcından sonuçlanmasına kadar her aşamasını ve bu aşamalara ait her türlü bilgiyi, veriyi ve kaydı, denetim işleminin sonuçlanmasını beklemeksizin PGDVT'ne girmek.

ç) Test ve muayeneye tabi tutulacak ürünlerden numune almak, numunenin test ve muayenesinin yapılmasını sağlamak.

d) Bir ürünün ciddi risk taşıdığına dair güçlü emarelerin bulunması durumunda ürünün piyasaya arzının en fazla dört gün geçici olarak durdurulması kararının alınmasını teminen Genel Müdürlüğü, alınacak karara ilişkin ise iktisadi işletmeciyi derhal bilgilendirmek.

e) Yürüttüğü denetim görevi çerçevesinde gerekli gördüğü dosya, bilgi ve belgeleri denetim yaptığı kuruluş ve kişilerden istemek, bunları incelemek, onaylanmış örneklerini almak; fabrika, mağaza, dükkân, ticarethane, pazar yeri, depo, antrepo ve ambar gibi yerler ile denetime konu olan diğer yerlerde inceleme ve sayım yapmak, bu yerleri görüntülemek, üretim, stok ve ürünün satışına ilişkin her türlü belgeyi almak, bu konularda her derecede yetkili ve ilgiliden her türlü yardım ve bilgi talep etmek.

f) İktisadi işletmecinin PGD faaliyetini engellemesi durumunda, kolluk kuvvetlerinden yardım istemek ve onların nezaretinde denetim yapmak.

g) PGD faaliyetleri kapsamında işin niteliğine göre gerekli gördüğü durumlarda, Genel Müdürlük onayıyla kamu kurum ve kuruluşlarından uzman kişilerin denetime refakat etmesini sağlamak ve bu kişilerin bilimsel ve teknik görüş ve önerilerinden yararlanmak.

ğ) Tutanak ya da raporla tespit edilen sonuçlandırılmamış işleri takip etmek ve sonuçlandırmak.

h) Görev alanına giren konularda ve ilgili mevzuatın uygulanmasında ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde görüş ve öneri geliştirmek ve bunları Genel Müdürlüğe sunmak.

ı) Kanunda belirtilen ceza ve önlemler hariç olmak üzere, denetim faaliyeti sırasında, ilgililerin cezai sorumluluğunu gerektiren eylemlerini saptadığında, durumu ilgili mercilere iletilmek üzere Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirmek.

i) Denetimini yaptığı ürüne ilişkin Risk Değerlendirme Komisyonuna katılım sağlamak.

(2) Denetim personelinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Bakanlık tarafından verilen denetim personeli kimlik kartını, iktisadi işletmeciye ibraz ederek denetime başlamak.

b) Denetlediği iktisadi işletmecinin yönetim ve yürütme işlerine karışmamak.

c) PGD görevini, mevzuata uygun olarak bağımsız ve tarafsız yürütmek.

ç) PGD sırasında elde ettiği bilgi ve belgelere ilişkin olarak 32 nci maddede düzenlenen gizlilik ilkesine riayet etmek.

Genel Müdürlüğün görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 26 – (1) Genel Müdürlüğün PGD'ye ilişkin görev, yetki ve yükümlülükleri şunlardır:

a) Yıllık piyasa gözetimi ve denetimi programını esas alarak piyasa gözetimi ve denetimi programını hazırlamak ve uygulamak.

b) Denetim programını; denetim gerçekleştirilecek ilin iktisadi işletmeci profilini çıkararak bunlara ait ürünlerin denetlenmesini sağlayacak şekilde hazırlamak.

c) PGD faaliyetlerinin etkin olarak gerçekleştirilmesini teminen ihtiyaçlarını, sorunlarını ve çözüm önerilerini Bakanlığa iletmek.

ç) PGD faaliyetlerinde ihbar, şikâyet, her türlü reklam ve ilanlar ile kaza, yaralanma haberleri ve veri tabanlarından yararlanmak.

d) PGD faaliyetleri sonucunda alınan idari yaptırım kararlarının yerine getirilmesini sağlamak.

e) İktisadi işletmeci tarafından uygulanan önlemlerin yerine getirilip getirilmediğini iktisadi işletmeci nezdinde ve piyasada izlemek, kontrol etmek.

f) Denetim personelinin teknik ve hukuki konularda eğitim ihtiyacını karşılamaya, bilgi ve tecrübelerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

g) Ürünlerin uygunluk düzeyinin yükseltilmesi amacıyla iktisadi işletmecilerle iş birliği yapmak, iktisadi işletmecilerin bilgilendirilmesi amacıyla eğitim ve benzeri toplantılar düzenlemek.

ğ) Ürün güvenliği ve PGD konularında bilgi verebilecek veya ilgililerin şikayetlerini ulaştırabilecekleri danışma masaları oluşturmak.

(2) Genel Müdür, PGD faaliyetlerinin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla diğer ilgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümleri uyarınca gerekli tüm önlemlerin alınmasından ve uygulanmasından sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Önlemler ve İdari Yaptırımların Uygulanmasında Yetki

İdari para cezalarının uygulanması

MADDE 27 – (1) İdari para cezası kararları Bakan Yardımcısı tarafından verilir.

(2) İdari para cezaları Genel Müdürlük tarafından uygulanır.

(3) Bu Yönetmelik hükümlerinin iktisadi işletmeciler tarafından ihlal edilmesi durumunda, iktisadi işletmecilere yönelik Kanunda yer alan idari para cezaları, etkili, orantılı ve caydırıcı olacak şekilde uygulanır.

(4) İdari para cezasına konu fiil, Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen aykırılıkları oluşturuyor ise belirtilen bentlerde düzenlenen idari para cezaları uygulanır. Aynı fiil nedeni ile Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde düzenlenen idari para cezası uygulanmaz.

(5) Kanunun 20 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen idari para cezaları, bu cezalara konu uygunsuzluğun iki yıl içinde tekrarı halinde, her tekrar için bir önceki idari para cezasının iki katı olarak uygulanır.

İdari önlemlerin uygulanması

MADDE 28 – (1) İktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemlerin eksik veya yetersiz olması veya iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde Bakanlık;

a) Ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi, geri çağırılması, öneri ve teşhirinin durdurulması,

b) Dağıtıcıların önlemlerden haberdar olmaları ve önlemlere uymalarını sağlamak amacı ile gerekli tedbirlerin alınması,

c) Ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması,

ç) Ürünlerin uygun koşullarda bertaraf edilmesi veya işlevsiz hale getirilmesi,

önlemlerinden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek alır.

(2) Ürünün ciddi risk taşıdığı hallerde Bakanlık, birinci fıkrada düzenlenen önlemleri iktisadi işletmeciden talep etmeden kendiliğinden alır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda düzenlenen, uygunsuzluklara ilişkin önlem kararı Bakan Yardımcısı tarafından verilir ve Genel Müdürlük tarafından bu kararların uygulanması sağlanır.

İçeriğe erişimin engellenmesi kararı

MADDE 29 – (1) Genel Müdürlük tarafından yapılan bildirimden itibaren içeriğin yirmi dört saat içerisinde aracı hizmet sağlayıcı tarafından çıkarılmaması halinde uygun olmayan ürüne ilişkin içeriğe erişimin engellenmesine Genel Müdürlük karar verir ve bu kararı uygulamak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirir.

(2) Uygun olmayan bir ürünün televizyon veya radyo üzerinden tanıtım ve satışının durdurulması kararını, Genel Müdürlük verir ve bu kararı uygulanmak üzere Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna bildirir.

Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararı

MADDE 30 – (1) Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararı Genel Müdürlük tarafından verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Sektörel komisyonlar

MADDE 31 – (1) Genel Müdürlük, ürün güvenliği ve denetiminde etkinlik sağlamak ve ürünlerin uygunluk düzeyinin artırılması amacıyla sorumluluğunda bulunan ürün grupları çerçevesinde, ilgili sektör temsilcisi dernekler, tüketici kuruluşları, meslek odaları ve uygunluk değerlendirme kuruluşlarının katılımıyla geçici veya sürekli sektörel komisyonlar oluşturabilir.

Bilgilerin gizliliği

MADDE 32 – (1) PGD faaliyeti sırasında Genel Müdürlükçe yapılan yazışmalar, ihbar ve şikayetler ile denetimlerde temin edilen ve ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler gizli tutulur. Ancak, mevzuatın ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan duyurular bu kapsamda sayılmaz.

Tebliğat

MADDE 33 – (1) İdari para cezası ve/veya idari önlemleri içeren idari yaptırım kararlarının tebliğinde, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 34 – (1) 18/09/2013 tarihli ve 28769 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Birinci fıkra ile yürürlükten kaldırılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliğine yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

GENEL GEREKÇE

Avrupa Birliğine uyum kapsamında hazırlanan ve temel amacı ürünlerin güvenli ve teknik mevzuatına uygun olarak piyasaya arz edilmesi olan, 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunu yürürlükten kaldıran 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu 12 Mart 2020 tarihli ve 31066 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış ve 12 Mart 2021 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Bununla birlikte 7223 sayılı Kanunun uygulama yönetmeliği olan 4269 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik de 10 Temmuz 2021 tarihli 31537 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Bu doğrultuda, Bakanlığımız görev alanına giren ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine dair usul ve esasların yürürlüğe konulan yeni mevzuata uygun hale getirilmesi gereği hâsıl olmuştur.

Ek-2

TASLAKLAR HAKKINDA GÖRÜŞ BİLDİRİLMESİNDE KULLANILACAK FORM

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		Teklif
Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
1-		
2-		
3-		
...		